

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
5.Bhar.329/2013/7. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2014. év március hó 12. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ÍTÉLETET:

A tartozás fedezetének elvonása büntette miatt I.r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 32.Bf.5437/2013/5. számú ítéletét **megváltoztatja** és a II. r. vádlottat megrovásban részesíti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. év október hó 3. napján kihirdetett 18.B.80.149/2010/34. számú ítéletével az I. r. és a II. r. vádlottakat az ellenük tartozás fedezetének elvonása büntette [1978. évi IV. törvény 297. § (1) bekezdés] miatt emelt vád alól - bűncselekmény hiányában - felmentette. Az eljárás során lefoglalt iratok lefoglalását megszüntette és azokat a jogosultnak kiadta.

Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása végett jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2013. év június hó 12. napján kihirdetett 32.Bf.5437/2013/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és mindkét vádlottat bűnösnek mondta ki tartozás fedezetének elvonása büntetében [1978. évi IV. törvény 297. § (1) bekezdés], mely deliktumot a II. r. vádlott bűnsegédként követett el.

Ezért az I. r. vádlottat 250 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 250.000 forint, míg a II. r. vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 1000 forint, összesen 200.000 forint pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén napi tételenként rendelte átváltoztatni egy-egy napi fogházbüntetésre mindkét vádlott esetében.

A másodfokú bíróság ítélete az I. r. vádlott vonatkozásában 2013. év július hó 10. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a II. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2013. év augusztus hó 2. napján kelt BF.723/2013/1. számú átiratában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, melynek során a szükséges és lehetséges bizonyítékokat beszerezte, a tárgyalás anyagává tette, azokat iratszerűen rögzítette, melynek alapján megalapozott tényállást állapított meg. Ebből azonban nem vont le okszerű következtetést a vádlottak bűnösségére, a bűnösség kérdésében elfoglalt álláspontja téves volt.

Kifejtette, hogy a másodfokú bíróság is a perrendi szabályok betartásával folytatta le az eljárást, de az elsőfokú bíróságtól eltérően helyesen alkalmazta a büntető anyagi jog szabályait, amikor a vádlottak bűnösségére vont következtetést, és megállapította, hogy cselekményükkel elkövették a tartozás fedezete elvonásának büntettét.

Rámutatott, hogy álláspontja szerint a harmadfokú eljárásban is az elkövetéskori Btk.-t kell alkalmazni, figyelemmel arra, hogy az 1978. évi IV. törvény a tartozás fedezete elvonása büntettét öt évig terjedő szabadságvesztéssel, míg a 2013. évi július hó 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény 405. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő bűncselekményt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, tehát az új törvény szerint súlyosabb a deliktum törvényi fenyegetettsége.

Mindezek alapján azt indítványozta a Fellebbviteli Főügyészség, hogy a Fővárosi Ítéltábla a másodfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A II. r. vádlott meghatalmazott védője fellebbezését írásban is részletesen megindokolta, melyben indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság tűzzön ki tárgyalást, azon vegyen fel bizonyítást, és hallgasson meg az ügyben igazságügyi építészmérnök szakértőt. Egyebekben kifejtette, hogy a II. r. vádlott az építkezést néhány év szünet után folytatta és befejezte, továbbá a vonatkozó polgári anyagi jogi jogszabályok bemutatásával és elemzésével arra a következtetésre jutott, hogy a vádlott bűncselekményt nem követett el, ezért felmentése indokolt.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a II. r. vádlott védője a felmentést célzó fellebbezését változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy egy polgári jogi szerződés jött létre a Kft. és a bank között, melynek keretében a pénzintézet hitelt folyósított a Kft. számára. A szerződésben rendelkeztek a biztosítékokról is. E körben arra hivatkozott, hogy a szerződés szerint a II. r. vádlott a ráépítés jogát szerezte meg, és a társasház tulajdonjogot nem, csak ráépítési jogot adott. A jelzálogjogot nem

volt mire alapítani, mert a szerződés nem lépett hatályba, továbbá szükséges lett volna a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése is. Így bűncselekmény nem valósulhatott meg, mert nem volt olyan szerződésben kikötött fedezet, amelynek az elvonására ténylegesen sor kerülhetett volna.

Mindezek alapján ismételten a II. r. vádlott bűncselekmény hiányában történő felmentését szorgalmazta.

A II. r. vádlott felszólalásában azt emelte ki, hogy az eltűnt vállalkozó helyett fejezte be az építkezést, minden számlát kiegyenlített, szerződésszerűen járt el, bűncselekményt nem követett el.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az írásban előterjesztett indítványát változatlanul fenntartotta, a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A felmentés célzó védelmi fellebbezések nem alaposak.

A felülbírálat során a harmadfokú bíróság - a vádlott és a védő fellebbezése folytán - a Be. 387. § (1) bekezdésében meghatározott terjedelemben bírálta felül a másodfokú bíróság ítéletét, illetve az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást. Ennek során megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróságok a perrendi szabályokat maradéktalanul betartották.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat feltárta, egyenként értékelte, melynek eredményeként megalapozott tényállást állapított meg.

A harmadfokú bíróság a védőnek bizonyítás felvételére irányuló indítványát elutasította, mert a Be. 386. § (2) bekezdése értelmében a fellebbezésben bizonyítást indítványozni, új tényt állítani, vagy új bizonyítékokra hivatkozni nem lehet. A Be. 391-394. §-ai értelmében a harmadfokú bíróság nem tarthat tárgyalást, ennek megfelelően bizonyítást sem vehet fel, az ügyet kizárólag nyilvános ülésen vagy tanácsülésen bírálhatja el.

Erre tekintettel a harmadfokú bíróság a védő tárgyalás kitűzése iránti és bizonyítás felvételére irányuló indítványát - mint törvényben kizártat - elutasította.

Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, az mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól és hiányosságoktól, olyannyira, hogy a másodfokú bíróság sem látta indokoltnak annak kiegészítését. Ennélfogva a tényállás a Be. 388. § (1) bekezdésében foglaltak alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

A bizonyítékok értékelése körében rögzíti a harmadfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett indokolási kötelezettségének is, számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat és miért fogadott el, illetve másokat miért vetett el. A másodfokú

bíróság is irathúen - az elsőfokú bírósággal egyezően - emelte ki, hogy a II. r. vádlott tisztában volt azzal, hogy az építkezést a Zrt. finanszírozta, azaz a Kft. és a bank között létezett hitelszerződés, melynek fedezetéül a ráépítmény szolgált. A ráépítési jog megvásárlásáról kötött szerződéshez a bank előzetes írásbeli hozzájárulását nem adta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozottan megállapított tényállásból helytelen jogkövetkeztetéssel mentette fel a II. r. vádlottat, míg a másodfokú bíróság a bírói gyakorlattal is alátámasztott jogi okfejtés eredményeként helyesen minősítette a II. r. vádlott cselekményét

A jogi indokolás mindössze annyiban szorul kiegészítésre, hogy az ingatlan vagyon elidegenítésére vonatkozó tilalom nem a jelzálogjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésével, hanem a szerződés létrejöttével kezdődik. Ellenkező álláspont elfogadása esetén ugyanis a tartozás biztosításával kapcsolatos kötelezettségvállalás az ingatlannak a jelzálog bejegyzése előtti értékesítésével kijátszható lenne. (EBH 2003. évi 930. jogeset)

A II. r. vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából nincs jelentősége annak, hogy meglévő dologról van-e szó, mert vagyoni értékű jog a ráépítési jog is, amely szintén a vagyon részét képezi, csakúgy, mint a követelés vagy a tartozás.

A II. r. vádlott cselekményének minősítése is törvényes, az mindenben megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

Vizsgálta a harmadfokú bíróság, hogy a bűncselekmény jogerős elbírálásának időpontjában már hatályos 2012. évi C. törvény vonatkozó rendelkezései vagy a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt anyagi jogi rendelkezések tesznek-e lehetővé kedvezőbb elbírálást a II. r. vádlott számára. A két törvény összehasonlító vizsgálatának elvégzését követően a harmadfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy nem indokolt a Btk. 2. §-ának főszabályától eltérni, mely szerint a bűncselekményt az elkövetésekor hatályban volt jogszabály szerint kell elbírálni.

Helyesen mutatott rá a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, hogy a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt törvény szerint a jogalkotó a tartozás fedezete elvonásának büntetést öt évig terjedő szabadságvesztéssel rendelte büntetni, tehát a büntetési tétel alsó határa a generális minimum, azaz két hónap volt.

A 2013. év július hó 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvény 405. § (1) bekezdésében meghatározott - a (2) bekezdésben foglaltakra figyelemmel -, a (3) bekezdés szerint minősülő cselekmény büntetési tétele egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, így megállapítható, hogy az új törvény szigorúbban szankcionálja a vádlotti magatartást, mint az elkövetéskori jogszabály. Ezért a harmadfokú bíróság nem tartotta indokoltnak az új anyagi jogi rendelkezések alkalmazását.

Az eljáró bíróságok a büntetés kiszabása körében hiánytalanul vették számba és valóságos súlyuknak megfelelően értékelték a II. r. vádlott javára szóló enyhítő és a terhére értékelendő súlyosító körülményeket. Az enyhítő körülmények mindössze annyiban szorúlnak kiegészítésre, hogy a harmadfokú bíróság további nyomatékot tulajdonított az időmúlásnak, mert a másodfokú ítélet kihirdetése óta további háromnegyed év telt el. Ugyancsak enyhítő körülményként értékelte a Fővárosi Ítéltábla, hogy a Várbeli építkezés sikeresen befejeződött, a banki hitel visszafizetése azóta is folyamatos, az e körben tanúsított vádlotti magatartás mindenképpen pozitívumként értékelendő.

A kifejtettekre tekintettel a harmadfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a II. r. vádlottal szemben szükségtelen büntetés kiszabása a Btk. 37. §-ában meghatározott büntetési célok elérése érdekében.

Ezért a vádlottat a Btk. 71. § (1) bekezdésében írtak alapján megrovásban részesítette, mert a cselekménye az elbíráláskor már olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy vele szemben a legenyhébb büntetés alkalmazása is szükségtelen. A bíróság a megrovással rosszállását fejezte ki a vádlott által elkövetett bűncselekmény miatt, egyben felhívta őt, hogy a jövőben tartózkodjék bűncselekmény elkövetésétől.

Az első- és másodfokú bíróság járulékos kérdésekben hozott rendelkezései törvényesek, így azokat helybenhagyta a harmadfokú bíróság.

Ezért a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét - a rendelkező részben írtak szerint - a Be. 398. § (1) bekezdés alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 396. § (1) bekezdésének felhívásával helybenhagyta.

Budapest, 2014. év március hó 12. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor sk.

Iren sk.

előadó bíró

Dr. Halász

bíró

A Fővárosi Törvényszék 32.Bf.5437/2013/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 5.Bhar.329/2013/7. számú ítéletében írt változtatással a II. r. vádlott vonatkozásában a 2014. év március hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2014. év március hó 12. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Czibere Éva
tisztviselő